WIKIPEDIA

Universo

Universo esas la klozita sistemo di omno existanta ed eventanta. En kosmologio onu aplikas la termino a nia universo, nam onu konceptas, ke povas existar antea e posa universi.

Universum - C. Flammarion, Woodcut, Paris 1888, Coloration : Heikenwaelder Hugo, Wien 1998

Granda explozo

Segun ula teorio di la universo granda explozo eventis ye la komenco di la universo. Lor ca granda explozo, radiado inundis la universo. La restajo di ca radiado, quo relatas temperaturo 3K (3 gradi super absoluta zero), ankore existas. Esis supozata, ke ca radiado esas tro febla por troveso. Usana fizikisti Arno Penzias e Robert Woodrow Wilson esis konstruktanta povoza mikra-onda recevilo, di qua la skopo esis radio-astronomiala observadi. Ye 1 di junio 1965 ili remarkis, ke la recevilo registrigas konfuza febla signalo, venante same de omna direcioni, quon li ne povis komprenar, ma fondala radiado de la origino di la universo esis trovata. Pos akademiala debato esis agnoskata, ke la signalo relatas la restajo di la granda explozo. Ca teorio pri la origino di la universo tale esis plu kredebla.